

Nr 436.

Av herrar **Persson** i Stockholm och **Hagberg** i Luleå, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 4 §§ lagen den 14 juni 1929 (nr 131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar, m. m.

I proposition nr 50/1944 har Kungl. Maj:t föreslagit vissa ändringar och tillägg i lagen av den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar.

I det till propositionen fogade förslaget till ändringar i lagen har förteckningen över ämnen vars inverkan kan medföra skada utökats. Därtill ha sedan länge kända förut icke upptagna yrkessjukdomar nu medtagits och gjorts ersättningsberättigade, vilket vi med tillfredsställelse notera. Det är dock otvivelaktigt, att även om de föreslagna ändringarna vinna riksdagens bifall, förblir en rad typiska och redan nu kända yrkessjukdomar utanför lagens verkningskrets. Så är till exempel förhållandet med yrkessjukdomar, orsakade av terpentin, kalk, cement och vanadin, samt Weils sjukdom, den senare i varje fall när den drabbar andra yrkesutövare än dem som syssla med utövande av sjukvård, undersökning å laboratorium eller dylikt.

Erfarenheterna från den tid lagen hittills har varit i kraft ha klart ådagalagt nödvändigheten av att den preciserade förteckning över ämnen, som kunna medföra yrkessjukdom, behöver ett komplement, som möjliggör en snabb utvidgning och anpassning till den industriella utvecklingen eller andra ändrade förhållanden. Det synes oss nämligen onödigt oformligt att, då revision av ifrågavarande lag nu företages, bibehålla den i en redigering, som icke medger automatisk anpassning till vare sig nya rön inom området för yrkessjukdomarna, kemiens och industriens utveckling eller ett mer eller mindre långvarigt trängt läges nödvändighet av ersättningsmedels användning, vilka kunna ha minst lika ödesdigra verkningar som de i lagen uppräknade ämnena, men som på grund av att de saknas i lagens uppräknade ämnen, en brist i den nuvarande lagen, som länge ställde gengasens offer i ett ofta förtvivlat läge. För en sådan för en gångs skull verkligen berättigad kautschukparagraf tala inte minst de i propositionen citerade sakkunnigas ofta uttalade uppfattning, att det är behövt att från lagen utesluta vissa åkommor, som uppkomma i samband med arbetsprocessen, därför att det för närvarande möter stora

svårigheter att diagnostisera dessa till skillnad från liknande åkommor, som icke ha samband med arbetets art. Nya forskningsresultat på yrkes-sjukdomarnas område kunna med säkerhet leda till att dels väsentligt eliminera dessa svårigheter och dels medföra en utökning av yrkessjukdomar, som därest samhället sakligt och rättrådigt vill hålla yrkessjukdomarnas offer ekonomiskt skadelösa, måste utan onödig tidsutdräkt kunna inrymmas under lagen.

Weils sjukdom är, som framgår av propositionens bilaga B, en infektions-sjukdom företrädesvis orsakad av rättors urin. Sjukdomen kan ha dödlig utgång och har i Tyskland åtminstone fram till den nuvarande regimens tillkomst behandlats som ersättningsberättigad.

Utöver de i den av docent B. Malmgren utarbetade tabellen (återgiven på sidan 69 i föreliggande proposition) redovisade fallen i Sverige av Weils sjukdom inträffade i Kristianstad—Blekinge andelsslakteri, Långebro, Kristianstad, ett fall av Weils sjukdom med dödlig utgång i september månad 1942 och under 1943 två allvarliga fall, ett under september och ett under oktober månad.

Som framgår av docent Malmgrens tabell har det övervägande antalet sjukdomsfall träffat yrkesutövare av grupperna lantarbetare, kreatursskötare och slakteriarbetare. Det förefaller oss därför orimligt, att dessa grupper enligt Kungl. Maj:ts proposition skola uteslutas från ersättningsrätt för den fara de löpa i sin yrkesutövning i detta fall, under det att Weils sjukdom blir ersättningsberättigad sjukdom för till exempel veterinärer och personal på laboratorier samt inom husdjursskötseln sysselsatta kontrollassistenter.

Med hänvisning till vad ovan är sagt yrka vi,

att vanadin, terpentin, kalk och cement upptagas i 1 §;

att i 1 § 7 mom. slakteriarbetare, lantarbetare, kreatursskötare och fiskare upptagas, utöver där tidigare uppräknade yrkesutövare, som ersättningsberättigade beträffande Weils sjukdom;

att Weils sjukdom upptages i 1 § mom. 8;

samt att i paragraf 1 efter orden »röntgenstrålar, radium eller annat radioaktivt ämne» införes »eller annat ersättningsmedel för ovan uppräknade ämnen, samt varje annat ämne, gas eller damm, som till sina verkningar medför sjukdom, som till sin övervägande del har samband med arbetsprocessen».

Stockholm den 14 februari 1944.

Set Persson.

H. Hagberg.